

Spojené veci C-22/08 a C-23/08

**Athanasios Vatsouras,
Josif Koupatantze**

proti

Arbeitsgemeinschaft (ARGE) Nürnberg 900

(návrhy na prejudiciálne konanie
podané Sozialgericht Nürnberg)

„Európske občianstvo — Voľný pohyb osôb — Články 12 ES a 39 ES — Smernica 2004/38/ES — Článok 24 ods. 2 — Posúdenie platnosti — Štátni príslušníci členského štátu — Výkon povolania v inom členskom štáte — Výška odmeny a dĺžka činnosti — Zachovanie postavenia ‚pracovníka‘ — Nárok na poberanie dávok pre uchádzačov o zamestnanie“

Návrhy prednesené 12. marca 2009 — generálny advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer. I - 4588
Rozsudok Súdneho dvora (tretia komora) zo 4. júna 2009 I - 4609

Abstrakt rozsudku

1. *Voľný pohyb osôb — Pracovníci — Pojem — Existencia pracovnoprávneho vzťahu — Výkon skutočnej a účinnej činnosti*
(Článok 39 ES)
2. *Občianstvo Európskej únie — Právo na voľný pohyb a pobyt na území členských štátov — Smernica 2004/38 — Výnimka zo zásady rovnosti zaobchádzania s občanmi Únie*
(Článok 39 ods. 2 ES; smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38, článok 24 ods. 2)

3. *Právo Spoločenstva — Zásady — Rovnosť zaobchádzania — Diskriminácia na základe štátnej príslušnosti — Zákaz — Pôsobnosť*
(Článok 39 ES)

1. Bez ohľadu na obmedzenú výšku odmeny a krátke trvanie profesijnej činnosti, akou je profesijná činnosť drobného rozsahu vykonávaná krátko a ktorá je nedostatočná na zabezpečenie živobytia jej vykonávateľa, alebo činnosť, ktorá trvala len niečo vyše mesiaca, nemožno vylúčiť, že táto profesijná činnosť môže byť na základe celkového posúdenia dotknutého pracovno-právneho vzťahu považovaná vnútroštátnymi orgánmi za skutočnú a efektívnu, ktorá tým dovoľuje priznať osobe, ktorá ju vykonáva, postavenie „pracovníka“ v zmysle článku 39 ES.

v určitom čase v prospech inej osoby a pod jej vedením, za čo dostáva odmenu.

(pozri body 25, 26, 30)

V tejto súvislosti má pojem „pracovník“ v zmysle článku 39 ES význam na úrovni Spoločenstva a nemá byť vykladaný zužujúco. Za „pracovníka“ je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočné a efektívne činnosti, s výnimkou činností, ktoré sú tak obmedzené, že sa javia ako čisto okrajové a vedľajšie. Charakteristickou črtou pracovno-právneho vzťahu je, že jedna osoba vykonáva činnosti

2. Pokiaľ ide o právo štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí si hľadajú zamestnanie v inom členskom štáte, výnimku zo zásady rovnosti zaobchádzania, ktorá sa vzťahuje na občanov Únie, ktorí majú bydlisko na území hostiteľského členského štátu a nie sú pracovníkmi, samostatne zárobkovo činnými osobami, osobami, ktoré si zachovávajú takýto štatút alebo ich rodinnými príslušníkmi, a ktorá je stanovená článkom 24 ods. 2 smernice 2004/38 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie č. 1612/68 a ruší smernice 64/221, 68/360, 72/194, 73/148, 75/34, 75/35, 90/364, 90/365 a 93/96, podľa ktorého nie je hostiteľský členský štát povinný priznať nárok na dávky sociálnej pomoci najmä uchádzačom o zamestnanie počas dlhšieho obdobia, v priebehu ktorého majú právo na pobyt v tomto štáte, je potrebné vykladať v súlade s článkom 39 ods. 2 ES.

V tejto súvislosti štátni príslušníci členských štátov hľadajúci si prácu v inom členskom štáte, ktorí preukázali skutočnú väzbu s trhom práce tohto štátu, sa na účely poskytnutia finančnej dávky určenej na uľahčenie prístupu na trh práce môžu odvolávať na článok 39 ods. 2 ES. Je úlohou príslušných vnútroštátnych orgánov a prípadne vnútroštátnych súdov, aby nielen určili existenciu skutočnej väzby s trhom práce, ale aby tiež analyzovali základné znaky uvedenej dávky, najmä jej účel a podmienky poskytnutia. Cieľ poskytovanej dávky treba preskúmať s ohľadom na jej výsledky a nie na formálnu štruktúru plnenia. Za „dávky sociálnej pomoci“ v zmysle článku 24 ods. 2 smernice 2004/38 teda nemožno považovať finančné dávky, ktoré sú nezávisle od svojej kvalifikácie vo vnútroštátnom práve určené na to, aby uľahčili prístup na trh práce.

(pozri body 34, 35, 40 — 42, 44 — 46, bod 1 výroku)

3. Článku 12 ES neodporuje vnútroštátna právna úprava, ktorá vylučuje štátnych príslušníkov členských štátov z poberania dávok sociálnej pomoci priznaných štátnym príslušníkom tretích krajín.

Článok 12 prvý odsek ES totiž zakazuje v rámci pôsobnosti Zmluvy a bez toho, aby boli dotknuté jej ustanovenia, akúkoľvek diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti. Toto ustanovenie sa týka situácií, ktoré patria do pôsobnosti práva Spoločenstva a v ktorých sa so štátnym príslušníkom členského štátu zaobchádza diskriminujúco v porovnaní s príslušníkmi iného členského štátu len na základe jeho štátnej príslušnosti, a nemôže sa uplatniť v prípade prípadného rozdielného zaobchádzania medzi štátnymi príslušníkmi členských štátov a štátnymi príslušníkmi tretích krajín.

(pozri body 51 — 53, bod 2 výroku)